

ΑΙ ΡΩΣΣΙΔΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ*

Η ΙΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΔΕΝΙΣΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΚΥΑΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τρίτου τμήματος, ὅστις ἐνταυτῷ τυγχάνει γυναικὸς ὑπακιστοῦ τοῦ αὐτοκράτορος, εἶνε ὁ ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς αὐτοκρατορίας, ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἐμπιστῶν τοῦ Τζάρου. Μόλον ὅτι δὲν ἔχει τὸν τίτλον τοῦ ὑπουργοῦ, παρίσταται ἐν τούτοις εἰς τὰ ὑπουργικὰ συμβούλια καὶ κέεται ἀποφασιστικὴν ψήφον.

ὑπὸ τὸν Νικόλαον ὁ Ἀρλώφ, ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Σουβαλώφ ὑπῆρξαν οἱ ἐπιστομότεροι τοῦ Κράτους, ἐπιφορτισθέντες λεπτοτάτης καὶ σπουδαιοτάτης ὑπηρεσίας.

Ὁ στρατηγὸς Τρεπόφ εἰσῆλθεν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ λίαν στενοχωρημένου ἐκ τῶν αὐστηρῶν παρατηρήσεων τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ πρὸ πάντων περὶ τῆς ἐρυθρᾶς ἐπιστολῆς, περὶ ἧς οἱ πράκτορες τοῦ δὲν τῷ ἀνέφερον τιποτε. Δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῇ τὴν νύκτα καὶ εἴθις ἀπὸ τῆς ἐξόμνης πρωΐνης ὥρας ἐσπευσεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τρίτου τμήματος. Μετακλήσατο τὸν ἀρχηγὸν τῶν χωροφυλάκων, εἰς ὃν ἀνεκάλυψε τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐτοκράτορος ὅσον πρὸς ἰδικαί, του. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν χωροφυλάκων δέξασατο — κατὰ τὸ κοινὸν λόγιον — τὴν χολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν συνταγματάρχων, οἱ συνταγματάρχαι ἐπὶ τῶν λοχαγῶν, καὶ οὕτω κατ' ἀκολουθίαν μέχρι τῶν πτωχῶν γραφέων καὶ κλητῶν τοῦ γραφείου.

Πῶς δὲν ἠδυνήθη οὐδεὶς νὰ μάθῃ πόθεν προήρχετο ἡ διακήρυξις τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτάτου; Πῶς οἱ αὐθάδεις οὗτοι κακὸν ἔργον δὲν εἶχον εἰς συλληψήν;

— Ἐ βιάσθη! ἐρώνησεν ὁ ἀνώτατος ἀρχηγὸς τοῦ Τρίτου τμήματος εἰς τοὺς πράκτορας του, εἰσθε λοιπὸν ὅλοι ἐρωτομανεῖς, τυφλοὶ, μεθυσμένοι ἢ ἀθεναῖς; Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν πλέον ἐν Πετρούπολει εἰς πράκτωρ πιστός καὶ μετ' ἐλπίαν. Θὰ ᾔνε ἀνάγκη λοιπὸν ἐγὼ προσωπικῶς νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ νὰ γίνω ἐγὼ αὐτὸς πράκτωρ;... Προσεῖχάτε! Θέλω μέχρις ἐσπέρας ὁ γράψας ἢ οἱ γράψαντες τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ νὰ κείνται σιδηροδέσμοι!

— Ἀλλὰ, ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ

δειλῶς εἰς ὑφιστάμενος, δὲν εἶνε διόλου ἀπίθανον ἡ ἐπιστολή αὕτη νὰ ᾔτο ἔργον παράφρονος τινος.

— Ὀλίγον μὰς ἐνδιαφέρει τοῦτο ὁφείλομεν νὰ εὐρώμεν τὸν παράφρονα αὐτόν. Καὶ τὸσον τὸ θέλω καὶ τὸ διατάττω τοῦτο καὶ τὸσον εἶνε δυνατόν ὅσον καὶ τὸ ὅτι ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν εἶνε συνωμότης καὶ οὐχὶ παράφρων. Βασιλεύει ἐν Πετρούπολει ὑπόκωφος θόρυβος, ἀκούετε;! διπλασιάσατε, ἐάν ᾔνε ἀνάγκη, τὸν ἀριθμὸν τῶν πρακτόρων ἢ ἐπιστολὴ λέγει ὅτι συνωμῶται ὑπάρχουσι παντοῦ ἐπὶ διασκορπισμένοι παντοῦ. Διατάσσω: Πάντες οἱ ὑποπτοὶ εἴτε εἰς τὰς εὐγενεῖς ἀνήκουσιν, εἴτε εἰς τὸν ὄχλον νὰ ἐπιτηρῶνται αὐστηρότερον.

Κατόπιν δέταξε νὰ τῷ φέρωσι τὸν κατάλογον τῶν ὑπόπτων μεταξὺ τῶν εὐγενῶν.

Ἔθετε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ ὀνόματος τῆς πριγκηπίσσης Βάνδας Κρυλώφ, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Στάκελβεργ.

— Ἐρχεσθε ἐν καιρῷ, τῷ εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας. Δὲν ἐχορεύσατε νομιζῶ χθὲς τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν χορὸν μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Βάνδας Κρυλώφ;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ πριγκηψ.

— Τὸ πρόσωπον τοῦτο μὰς εἶνε ὑποπτον. Ἡ καλλονὴ τῆς, ὁ βαθμὸς τῆς δύνανται νὰ μὲ φέρωσιν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἂν ᾔνε, εἶνε ἐπικινδυνωδέστατος ἐπαναστατικὸς πράκτωρ.

— Ἐπικινδυνωδέστατος; αὕτη ἡ θεοπεσία ὑπαρξίς; Διὰ τὸν ἔρωτα, μάλιστα, ἀλλ' ὅχι καὶ διὰ τὴν κοδεμένην.

— Ἀγαπητέ μοι πριγκηψ, ἀγνοεῖτε λοιπὸν τί συμβαίνει ἐν Πετρούπολει;

Καὶ τῷ παρέστησε συντόμως τὰς πράξεις τοῦ κοινωνισμοῦ, ὅχι μόνον παρὰ τῷ λαῷ ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν εὐγενῶν καὶ πρὸ πάντων παρὰ τῇ νεολαίᾳ.

— Ποῖν ἡ ἀναχωρήσασθαι ἐνα ἐνεργήσας ἀνακρίσεις εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ῥωσσίαν, εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθωτε τὰς δεξιαίς τῆς πριγκηπίσσης. Ὁ πριγκηψ ἀναμειδίστως, εἶπε συντηρητικώτατος ἀλλὰ δὲν βλέπομεν καθ' ἑκάστην τέκνα πρεθεύοντα ἐναντία τῶν γονέων τῶν ἀρχῶν; Διατελεῖτε ἐν σχέσει μετὰ τοῦ πριγκηπτος;

— Χθὲς παρουσιάσθη εἰς αὐτόν κατὰ πρῶτον, ἀπεκρίνατο ὁ Βασίλειος.

— Τοῦτο ἀρεαί.

— Λοιπὸν τι ὀφείλω νὰ πράξω;

— Νὰ ζητήσῃτε ν' ἀνακαλύψῃτε ἐάν ἡ νέα εἶνε μηδενίστρια, ἐάν ἀνήκει εἰς ἐπαναστατικὸν τινα σύλλογον ἢ εἰς μυστικὴν, τινα ἐταιρίαν. Ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν ἐξυμνήσαν καὶ τὴν διορατικότητά σας, ἀγαπητέ μοι μέλλων διπλωμάτα.

Δύο ὥρας μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ὁ πριγκηψ Στάκελβεργ ἐπανήρχετο κεκυρῶς εἰς τὸ Τρίτον τμήμα.

— Λοιπὸν; τῷ εἶπεν ὁ στρατηγός.

— Οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσω, εἶνε θεία ὑπαρξίς ἡ νέα αὕτη εὐφυής, γενναίόφρων, ὑπερήφανος, συνετὴ, ἐρωτότροπος, θελκτικωτάτη ἐν μιᾷ λέξει.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων ποῖον εἶνε τὸ συμπέρασμα τῶν παρατηρήσεών σας;

— Νὰ ἐπιτηρῇται, ἀπεκρίθη ὁ Στάκελβεργ.

Ὁ στρατηγὸς ἐσημείωσεν αὐθόρην παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος τῆς Βάνδας τὴν φράσιν «ἐπὶ ἐπιτήρησιν».

Μή, μή, ἐρώνησε ζωηρῶς ὁ Στάκελβεργ. Μὴ γράφετε τὴν λέξιν ταύτην. Εἴν ἀνάγκη εἰς τὸν κοινωνισμὸν, θέλω ἐγὼ νὰ λάβω τὸν ἐπαινον ὅτι τὴν ἀνεκάλυψα. Λίαν φιλοφρόνως μοὶ προσέφερε τὴν φιλοξενίαν τῆς κατὰ τὸ προσεχές ἔαρ εἰς Οὐκραίνην ἐκεῖ θὰ δυνήθω νὰ τὴν σποδάσω.

— Ἀλλ' ἐάν τυχὸν ὑπεδουλοῖσθε εἰς τὸν ἔρωτά της;

— Νὰ ὑποδουλωθῶ εἰς τὸν ἔρωτα, ἐγὼ; Ποτέ, στρατηγέ, ὁ ἔρως δὲν θὰ μὲ κάμῃ νὰ λησμονήσω τὸ καθήκόν μου καὶ τὴν ὑπερεσίαν τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἐν τούτοις ὁ φρόνιμος Τρεπόφ, ἐξηπάτησε τὸν Στάκελβεργ, προσποιήσας κατ' ἀρχὰς ὅτι ἀπέσβεσε τὴν ἦν πρότινων στιγμῶν εἶχε γράψῃ παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος τῆς Βάνδας τρομερὰν φράσιν, καὶ τούτου ἀναχωρήσαντος ἔδωκε τὰς δεξιὰς διαταγὰς.

XIV

Ὅταν ἡ Βάνδα εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φίλης τῆς, εὗρεν αὐτὴν δλοφυρομένην.

— Ἀγαπητὴ Ναδέγα! Ἡ ἐπιστολή σου μ' ἐλόπησεν ὑπερμέτρως. Τί λοιπὸν συνέβη;

Ἡ Ναδέγα ἐρρίφη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς.

— Ἡ ζωὴ μου ἀπώλετο, ἀπήντησε μετὰ ἐσβεσμένης φωνῆς.

— Καὶ ἀπελπίσθη; τὸσον διότι σὲ ἠπάτησεν εἰς ἀνὴρ; Ἀλλ' ὅλοι ἀπατῶσι τὸ ἀγνοεῖς;

— Ὁ ἀνὴρ ὅμως οὗτος, εἶπε σύζυγός μου καὶ μοὶ ὠρκίσθη νὰ μὲ ἀγαπᾷ πάντοτε. Ἀ! τετέλειται δὲ ἐμὲ!

— Ἀγνοεῖς, ἀγαπητὴ μου Ναδέγα, ὅτι ὁ Ῥωσικὸς κώδικς εἶνε πολὺ ἐλαστικὸς εἰς τὸ περὶ γάμου κεφάλαιον; Δύνασαι νὰ ζητήσῃς διαζύγιον καὶ ν' ἀνακτήσῃς τὴν ἐλευθερίαν σου.

Καὶ πιστεύεις ὅτι τοῦτο εἶνε τόσῳ εὐκόλῳ;

— Τὰ πάντα εἰσὶν κερτορωτά ἐν Ῥωσίᾳ διὰ τῶν χρημάτων.

1) Συνίχετο ἕως προηγούμενον ὁρθ. 30 34 32, 33, 34, 35, 36, 37 38 39. καὶ 40.

Ἡ Ναδέγα ἀφῆκε βαθὺν στεναγμὸν.
— Ἀχ! ἀγαπητὴ μου Βάνδα! ἡ δυστυχία μου εἶνε ἀνεπανόρθωτος! δὲν σοὶ τὸ ἔγραψα; τὸν ἀγαπῶ ἀκόμη.

Καὶ ἡ τρυφερὰ γυνὴ ἐξεπρόκνηε λυγμούς.

Ἡ Βάνδα ἀφῆκε νὰ διέλθῃ ἡ ἐκχυσις τῆς λύπης ἐπὶ τινος στιγμῆς, καὶ παρετήρει τρυφερῶς τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἐκείνην ἀπαλὴν ὑπαρξίν, ἐν ἡλικίᾳ μὲλι; εἴκοσιν ἐτῶν, ἕνεκα τῆς ἐσχάτης ἀπελπισίας καὶ ἀπογνώσεως εἰς ἣν εἶχε περιπέσει.

Ἡ Ναδέγα Λιτζανόφ ἦτον ὁ ἀληθὴς βρωτικὸς τύπος. Ἡ χρυσοξανθοὺς κόμη τῆς ἐστὶν καθαρὸν καὶ λευκὸν ὡς ἀλάβαστρον μέτωπον, καὶ ὅταν ἀνύψου τὰ μακρὰ βλέφαρά της ἐξηφανίζοντο ἀστραπαὶ ἐκ τῶν μεγάλων κυανῶν ὀφθαλμῶν της. Αἱ συνήθως βόδιναι παρειαὶ της ἦσαν ὡχραὶ καὶ ἔφερον ἐρυθρὰ κηλίδας. Τὸ χάριεν αὐτὴν χεῖλος, ὅπερ ἔλεγεν οἱ ὅτι ἐπλάσθη μόνον ἵνα μειδιᾷ ἢ το συνεσταλμένον ὑπὸ τῆς πικρίας καὶ τῆς ὀδύνης.

Τόσῳ σφοδρῶς ἦτον ἡ θλίψις της, ὥστε εἶχε ἐντελῶς λησμονήσῃ νὰ εὐπρεπισθῇ. Ἀλλὰ τὸ ἐπίγχι ἀνάστημά της προσέκτε ἐλκυστικώτερα θέλγητρα ἐντὸς τῆς ἀφελούς ἐκ κασιμρίου ἐσθῆτός της.

— Εἶνε τόσο καὶρός ἀφ' οὔτου δὲν σὲ εἶδον, ἐπανελάθεν αὐτὴ. Ἡ περυσία σου πόσον μὲ ζωογονεῖ! ὦ! σ' εὐγνωμονῶ.

— Τὸ βέβαιόν εἶνε ὅτι μεγαλοποιεῖ τὴν συμφορὰν σου! εἰάν εἶδες: πέριξ σοῦ πόσοι ὑποφέρουσι περισσότερον σοῦ, θὰ παρηγορεῖσαι.

— Δὲν ὑπάρχει ὀδύνη ἐν τῷ κοσμῷ δυναμένη νὰ παραβληθῇ μὲ τὴν ἰδικήν μου. Θέλεις βεβαίως νὰ μοὶ διηγήσῃς περὶ τῆς πένις, τῶν στερήσεων ἀλλ' οὐδὲ βεβαίως περὶ τοῦ ἔρωτός τοῦ ἠθελον ὑποστῇ ἀνευ οὐδεμιᾶς μεμψιμοιρίας τὸ ψῆχος, τὴν πέναν.

— Καὶ τοὺς πόνους τῆς ἐργασίας;

— Ναί! θὰ ἐργαζόμην διὰ τῶν ἰδίων μου χειρῶν, ἀν' ἡδυνάμην νὰ ἐλπίζω ὅτι αὕτω κἂν θ' ἀνακτήσω τὸν ἔρωτά σου.

— Ὡς παρατηρῶ, φαίνεται ὅτι δὲν ἐγνώρισας καλῶς, ἢ μᾶλλον οὐδόλως, τὰς θλίψεις τοῦ ἐπαχθοῦς βίου τοῦ λαοῦ!

— Ὡς παρατηρῶ δὲ καὶ ἐγὼ, φαίνεται ὅτι ποτὲ δὲν ἠγάπησες, ἀγαπητὴ Βάνδα, ἀπεκρίθη ἡ Ναδέγα.

— Πῶς τὸ εἰκάζεις;

— Ἠγάπησες; σὺ;

— Εἶμαι εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἔτους φρονεῖς λοιπὸν ὅτι δύναται τις νὰ φθάσῃ τὴν ἡλικίαν ταύτην, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ παλμόν ἐν τῇ καρδίᾳ;

— Μοὶ ἐκρυπτεσ λοιπὸν τὸ μυστικόν σου! τὸ ἐκρυπτεσ ἀπὸ ἐμέ, τῇ

ὁποῖαν ἀπεκάλει; τὴν καλλιτέραν σου φίλην.

— Ὄφειλον νὰ μὴ σοὶ τὸ εἶπω. Ἦτο ἔρως ἀκατόρθωτος, ἀπραγματοποίητος, ὀδύνας.

— Πῶς! Ἠγάπησες ἴσως κανένα ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ αὐτοκράτορος;

— Ὁχι, ἀγαπητὴ! μὴ ἐρεῖνα διότι δὲν θὰ μάθης τι.

— Πῶς λοιπὸν; Σὺ ἡ αὐστηρὰ φιλόσοφος παρεσύρθης καὶ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ τούτου πάθους;

— Μάλιστα! καὶ ὁμολογῶ ὅτι μοὶ ἐδένσεν ἱκανὸν θάρρος καὶ ἰσχυροτάτη θέλησις διὰ νὰ πνίξω τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, ὅστις μὲ κατέλαβεν ἐξαπίνης καὶ ὀρμητικώτατα. Ἀλλ' ἐν τέλει, μὴ ὀμιλῶμεν περὶ ἐμοῦ, ἀλλὰ περὶ σοῦ, προσφιλεστάτη μου δυστυχίᾳ.

— Καλῶς! ἀλλ' εἰπέ μοι! ἐκεῖνος δὲν σὲ ἠγάπα;

— Πιστεύω ὅτι μὲ ἠγάπα! ἀλλ' ἦτο, σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ἔρως ὀδύνας. Ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ ἑτέρων ἀντικειμένων, σὲ ἱκετεύω.

— Καὶ ἐν τούτοις κατώρθωσες νὰ ἱαθῇς;

— Νὰ ἀνακουρισθῇ τοῦλάχιστον.

— Ἀχ! ἀν' ἡδυνάμην καὶ ἐγὼ ὁμοίως νὰ εὕρω μικρὰν ἀνακούφησιν, εἶπεν ἡ Ναδέγα, αἰσθάνομαι ὅτι ἠθελον σωθῇ! ἀλλὰ δι' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει ἀνακούφισις, παρηγορία! αὐτὸν ἀναπολῶ ἀκαταπαύστως! ὁ ἔρως τοῦ μὲ κυριεύει! ἡ ζυλοτυπία μὲ καταβιβρώσκει! ἔχω ὀδυνηρὰς αὐπνίας! ὁ δὲ ὀλίγος ὕπνος μου ταρασσεται ἀπὸ φρικτῶν ὄνειρων. Ἐνίοτε ἐπέρχονται στιγμαί, καθ' αἷς νομίζω ὅτι τὸ λογικόν μ' ἐγκατέλιπε.

— Ἀπὸ πόσου καιροῦ ὑποφέρεις οὕτω;

— Ἀπὸ πολλῶν μηνῶν.

— Καὶ δὲ μοὶ ἔλεγες τίποτε;

— Δὲν ἔτρεφον ἢ ὑπονοῖας ἀλλὰ τόρα... φεῦ! εἶμι! πεπεισμένη.

— Πῶς; ὦ! εἰπέ μοι τὰ πάντα! τίποτε δὲν ἐλαφρόνει τὸν πόνον ἐνός πάσχοντος ὅσον τὸ νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὰς ὀδύνας τοῦ εἰς φίλην καρδίαν.

— Φεῦ! ἤρχισε διηγούμενη θλιβερῶς ἡ Ναδέγα! ἡ εὐτυχία μου ἦτο λίαν βραχεία. Ἐρχομαι δὲ τῶρα νὰ πιστεύσω ἀκόμη ὅτι οὐδέποτε μὲ ἠγάπησε πραγματικῶς, ἐνῶ ἐγὼ τὸν ἐλάτρευον! ἐνίοτε ἐλέγον καθ' ἑαυτήν: Ἐάν ἡ ἀδιαφορία τοῦ εἶνε συνέπεια ἐνθυμήσεώς τινος θὰ δυνήθω νὰ τὸν ἀποσπάσω ἀπὸ τῶν ἀναμνήσεων τούτων, εἰάν ἡ ψυχρότης τοῦ εἶνε ἐπίπνοος θὰ δυνήθω νὰ τὸν θερμάνω διὰ τοῦ περισσεύοντος πάθους μου! Ἀχ! Ἐνίοτε ἠσθάνετο ἐξάψεις πάθους. Μὲ περιεπτύσσετο τότε ἐμμανέστατα, μὲ συνέτριγεν ἐπὶ τῇ

καρδίᾳ τοῦ παραφόρου; καὶ μοὶ ἀπῆλθον τοὺς θελκτικώτερους καὶ θερμότερους λόγους! ἀλλ' αἶρνης κατόπιν, μετὰ τὰς ἐκδηλώσεις ταύτας καταλαμβάνετο ὑπὸ ἐντελοῦς πρὸς ἐμὲ ἀδιαφορίας! οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἦσαν ψυχροί, ἀπλανεῖς! τότε, ὅτιν τῷ ἐμίλουν δὲν μὲ ἤκουε. Ἐξ ὧν τούτων ἐνόησε ὅτι ἐνεθυμεῖτο γυναῖκα τινά, ἣν ἦτον ἀδύνατον νὰ λησμονήσῃ. Μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπουσίαζε συνεχῶς, ἐμάνθανον ὅτι ἐπαιζε. Ἐβράδυνε πολὺ νὰ ἐπιστρέφῃ τὴν νύκτα, καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ πόθους τοῦ τοῦ νὰ μὴ με ταραττῇ ἀνεπαυσμένην, ἠθέλησε νὰ ἐτοιμάσῃ δωμάτιόν τινα εἰς τὴν βορείαν πτέρυγαν τοῦ μεγάρου. Ὁ χωρισμὸς οὗτος μοὶ κατεσπάραξε τὴν ψυχὴν! καὶ ἐν τούτοις τὸν ὑπέμενον, ὅχι ὁμῶς καὶ χωρὶς νὰ παραπονῶμαι.

— Ἔσχες ἀδικον. Δὲν ἔπρεπε νὰ ταπεινωθῇς τόσο! ὤφειλες νὰ μὴ παραπονῇσαι.

— Ἰσως ἡδύνασο σὺ, ἀν' ἡσο ἐν τῇ θέσει μου, διότι εἶσαι γρανίτης! ἀλλ' ἐγώ;...

— Σὺ εἶσαι κηρὸς ἀπαλότατος.

— Ἐγὼ δὲν ἡδυνήθην τέλος πάντων νὰ κρατηθῶ ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ παραπονῶμαι. ἐπανελάθεν ἡ Ναδέγα. Ἐβλεπε τὰ δάκρυά μου ἤκουε τοὺς στεναγμούς μου! ὦ! εἶσι προτιμώτεροι αἱ ἱκεσίαι καὶ τὰ παράπονα ἢ αἱ πικραὶ μομφαί. Ἐν τούτοις ὑπέμενον. Καὶ βλίγον κατ' ὀλίγον ὁ χωρισμὸς ἐγένετο οὕτως ἐντελῶς, ὥστε πολλάκις καὶ τρεῖς ἐβδομάδας παρήρχοντο χωρὶς νὰ τὸν ἴδω. Ἦτο πλέον τοῦ χωρισμοῦ ἦτον ἐγκατάλειψις. Πολλάκις ἤρχόμην παρὰ σοὶ καὶ δὲν σ' εὐαίσκον, καὶ ὠργιζόμην μὴ δυναμένη νὰ ἐμπεπιστευθῶ εἰς αὐθέντάς πρός ἐμὲ περιφρονήσεις το συζύγου μου. Ἦθελον ἐν τούτοις νὰ μάθω! ἀλλ' εἰς τίνα ν' ἀπευθινοῦ; Μετὰ τέλειον συνεχῶς εἰς τὸ θεάτρον ἢ τινὲ θεωρεῖω περιφράκτω. Ἐδόθησαν ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχῃ ἀσπέραι παραστάσεις ἐκτακτοί. Ἡ Πάττη καὶ ὁ Νικολίνης ἐμελπον. Ἀναμφισβήτως ἅπανα ἡ καλὴ κοινωνία θὰ ἦτο συνηγμένη! ἰάν ἠγάπα τινά! ἐκ τῆς κοινωνίας ταύτης, ἔπρεπε νὰ ἦτον ἐκεῖ! δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία. Ἐάν ἠγάπα γυναῖκα τινά τοῦ θεάτρον ὡς εἶχον τινὰς ὁμοιότητας νὰ ὑποπτεύωμαι, βεβαίως καὶ τότε θὰ ἦτο ἐκεῖ. Καὶ πάλλουσα ὅλη, ἀνέμενον, ἐξετάζουσα προσεκτικῶς ὅλα τὰ θεωρεῖα, κατασκοπεύουσα ὅλα τὰ πρόσωπα. Τέλος, ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει ἐφαίνετο παρὰ τὸ πλεονὸν γυναικὸς ὀρεκτὰ ὡραία... καὶ ἦτις σοὶ ὁμοίαζε ὀλίγον, ἀλλ' ἦτο μηδὲν πρὸ σοῦ.

— Ἀ! εἶπεν ἡ Βάνδα.

— Μάλιστα εἶχε τοὺς αὐτοὺς μὲ σὲ

ὀφθαλμούς, ἀλλ' ὀλιγώτερον ὥραιους, ὀλιγώτερον ἐλκυστικούς.

— Καὶ ἡδυνήθη; νὰ μάθῃ; ποία ἦτον αὐτὴ ἡ γυνή;

— Μάλιστα ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν πατέρα μου, ὅστις ἀπηνθύνθη εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ ἐμάθασεν ὅτι ἡ γυνὴ αὐτῆς εἶναι τις τυχοδιώκτης πολωνίς ἀρκετὰ ὥραία, ἀλλ' ἀγνωστὸς εἰσέτι εἰς τὸν καλὸν κόσμον. Ὁ Στέφανος τὴν εἶχε συναντήσει κατὰ τύχην καὶ ἀμέσως ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος. Τῇ εἶχε προμηθεύσει μεγαλοπρεπὲς μέγαρον, ἀμάξας καὶ ὑπερηφάνους ἵππους. Τέλος μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας δὲν τὴν ἐγκατέλιπε πλέον. Διέμενε παρὰ τῇ γυναικὶ ταύτῃ, ἐδίδοε χάριν αὐτῇ; ἐορτάς καὶ ἐπερίδας. Ὅσῳ δὲ καὶ ἂν ἦτον ἄπειρος ἡ περιουσία του δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη πολλοῦ χρόνου, ἵνα ἀσωτευθῇ καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὴν αὐτὴν διαίταν.

— Καλὰ; σὺ τότε τί ἐκώμε;

— Τῷ ἔγραψα μίαν ἐπιστολὴν τόσῳ συγκινητικῇ, ὥστε ἔσπευσε, ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας μου, ἠσπάσθη τὰ γόνατά μου καὶ μοὶ ἐζήτησε τειλεῖαν συγγνώμην. — Ἀλλὰ τότε, τὸν ἠρώτησα, εἰς ἂν μετανοῇ; εἰλικρινῶς διατὶ δὲν ἐπιστρέφεις εἰς ἐμέ; — Ἐάν ἡδυνάμην νὰ τὸ πράξω... εἶπε. — Ἀγαπᾷς λοιπὸν σπουδαίως τὴν γυναῖκα ταύτην; ἀνέκραξα. — Ὅχι, τὴν βδελύττομαι! μοὶ ἀπεκρίθη. — Τότε τί σημαίνει ἡ διαγωγή σου; (ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου διὰ σπασμωδικοῦ κινήματος ἀπελπισίας) — ὦ! μὴ ζήτησ' ἐξηγήσεως, ἀπικρίθη. — Ἐκεῖνον ἀπόδος τοῦτο εἰς παραφροσύνην καὶ ἐγὼ ὑποφέρω ὅσον καὶ σὺ. — Ἀλλὰ χάριν εἰσχημύσσης τοῦλάχιστον διατὶ δὲν φαίνεται ὅτι κατοικεῖ εἰς τὸ μέγαρόν σου; — Ἐγὼ δὲ καίον, μοὶ εἶπε; πρέπει... ὦχ! τὴν ἀγαπῶ ὅσον καὶ σὺ. Μὴ μοὶ ἀρνήσῃς τὴν ἐλευθερίαν μου καὶ σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ ἐγκαταλείψω πλέον τὸ μέγαρον. — Τῷ ὑπεσχέθη νὰ τῷ ἀφῇ νὰ γαίρειται τὴν ἐλευθερίαν του καὶ εἰς τί σημεῖον εὐρισκόμεθα τώρα; δὲν ἐξῆλθεν ἀκομὴ σήμερον ἐκ τῶν δωματίων του. Πίπτει; δὲν τοῖσιν νὰ πληροφρηθῇ. δὲν τολμῶ νὰ διακεκλίσω τὴν οὐδὸν τοῦ δωματίου του... Εἰπέ τώρα ἂν ἡ δυστυχία μου δὲν εἶνε πληρεστάτη.

Ἡ Βάνδα, διακούσας τῆς διηγήσεως, ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασε τὰ ὑαλοφράγματα τῶν παραθύρων ὥς ἵνα κατανοῇ ἢ ὑποκρύψῃ ἐσωτερικὴν ταράχην· ἀλλ' ἤκουσε τοὺς λυγμοὺς τῆς Νιδέας καὶ ἐλθούσα ἐκάθησε παρ' αὐτῇ ἐπὶ τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀνακλίντρου. Τὴν παρατήρησε δὲ τῆς Νιδέας ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς θειόουσας, τὴν ἐθαυκάριζε, ὡς βα-

σκαλίζουσι τὰ βρίφη, ὁπότεν θέλωσι νὰ καταπαύσωσι τοὺς θρήνους των.

— Ἀκουσον, ἀγαπητὴ μου, τῇ λέγει ἡ Βάνδα· καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἠγάπησα, καὶ ἐγὼ ἐπίσης ὑπέφερα· ἀλλ' ἐν ταῦτοις ἰάθην καὶ εἶμαι νῦν εὐτυχής. Θέλεις νὰ ἰαθῇς ἐπίσης καὶ σὺ ἀπὸ τὸν παράφρονον αὐτὸν ἔρωτα τὸν ὁποῖον τρέφεις πρὸς ἄνθρωπον ὅστις δὲν σέ ἀγαπᾷ;

— Ἀγνοῶ ἂν τὸ ἤθελον. Ὁ ἔρως οὗτος εἶνε οὕτως συνδεδεμένος μετ' ἐμοῦ ὁλοκληρῶς ὥστε ἀποτελεῖ μέρος ἐμοῦ ἀναπόσπαστον, καὶ δὲν δύναμαι νὰ αἰσθανθῶ τὴν ζωὴν ἄνευ αὐτοῦ.

Τότε ἀγαπᾷς τὴν ὀδύνην σου;

— Ὁ! ὄχι! ὄχι! Ἀλλὰ μόνον αὐτό, μόνον ἡ εἰλικρινὴς μεταμέλειά του καὶ ἐπιστροφή του εἰς τὰς ἀγκάλας μου δύναται νὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν εὐτυχίαν.

— Ἐξέλθε τῆς ἀπάτης. Μία νέα τοῦ πνεύματος ἐπασχόλησις...

— Νέον ἔρωτα! διέκοψε ζωηρῶς ἡ Νιδέα. Πάντες οἱ ἄλλοι ἄνδρες μοὶ προξενοῦν φρίκην.

— Μάλιστα νέον ἔρωτα· ἀλλ' ὄχι ἔρωτα πρὸς ἓνα ἄνθρωπον· δὲν σοὶ προτείνω αὐτό. Θέλω νὰ εἶπω ἔρως εὐγενή... ὑψηλός...

— Ὁ πρὸς τὸν Θεὸν ἔρως;... δὲν πιστεύω πλέον εἰς τίποτε.

— Ἀλλοτε, ἐπανελάθει ἡ Βάνδα εἰς τὰς ἀπελπισμένας ψυχὰς ἐδείκνυν τὸν οὐρανὸν διὰ μέσου σ' ἐνοῦ φεγγ. του κελλίου μοναστηρίου τινός· ἀλλ' εἰς τὸν αἰῶνά μου, εἰς τὸν αἰῶνα τῆς λογικῆς καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ, ὁ πρὸς τὸν Θεὸν ἔρως, οἶόν μου; τὸν παριστῶσιν οἱ πατπάδες, πᾶν ἄλλο εἶνε ἢ ὑπάτη παρηγορία ἀπείρου ὀδύνης. δὲν σοὶ θυμῶ λοιπὸν περὶ αὐτοῦ. Μόνο, ὁ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἔρως, ὁ μέγας καὶ ἱερός, μ' ἐθεράπευσεν ἀπο τοῦ ἑτέρου.

— Μάλιστα γνωρίζω, μοὶ ὠμίλησας ἤδη περὶ τῶν νέων αὐτῶν ἀρχῶν. Σὺ εἶσαι μεγαλοφύλα, εἶσαι φιλόσοφος... ἐνῷ ἐγὼ ἡ ταλαίπωρος δὲν εἶμαι ἢ ἀσθενής; τρυφερά καὶ ἐρῶσα καρδιά.

— Πολλάκις αἱ διάφοροι προδικάσεις τῆς καρδίας συνελθόντες ἐπωφελέστερον εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἢ αἱ προδικάσεις τοῦ νοῦς. Διότι κυρίως ἡ καρδιά ἐξανίσταται κατὰ τῶν κοινωνικῶν ἠθικῶν, κατὰ τῶν παθήσεων τῶν ἐποχῶν. Ἐκτεφθέτῃ ποτε ὅτι ὑπάρχουσι μητέρες μὴ ἔχουσαι ἄρτον νὰ δώσωσιν εἰς τὰ τέκνα των, πατέρες ἀσθενεῖς ἢ ἀεργοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ θρέψωσι τὰς οἰκογενεῖας των; Ἐκτεφθέτῃ ποτε ὅτι ἄνθρωποι κτῶσι διέρχονται ὁλοκληρῶς τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς φρικτάς σκοτεινὰς καὶ ὑγρὰς εἰρήτας; ὅτι ἄνδρες μεγαλόκαρδοι ἀποτίουσι τὴν ποινὴν τῆς μεγαλοφροσύνης

αὐτῶν, διὰ τῆς διακηρύξεως τῶν ἀρχῶν των, καὶ καταθληπτικὰς ἐν ταῖς μεταλλείοις ἐργασίαις ἢ εἰς ἐξορίαν; Εἶνε ἐπιτετραμμένον, εἰπέ μοι νὰ ζητῶμεν ἐγωϊστικὴν ἀτομικὴν εὐτυχίαν, ὅταν οἱ πολλοὶ πάσχουσι; Ἐάν ἡ εὐτυχία εἶνε τόσον σπανία διὰ τοῦ ἀναγκαίου κοινωνικοῦ νόμου τῆς ἀλληλεγγύης δέον νὰ τὴν θηρεύωμεν.

— Ναί· ἔχεις δίκαιον. Πᾶν ὅ,τι λέγεται εἶνε ἀληθές· ἐάν ἡδυνάμην νὰ μεταλλάξω τὰς θλίψεις τῶν ἄλλων, ἔσως ἡδυνάμην νὰ λησμονήσω τὰς ἰδικάς μου.

— Σήμερον, ἐπανελάθει ἡ Βάνδα, δὲν πρέπει νὰ κατατιθεώμεθα εἰς λόγους μόνον πλατωνικῆς συμπαθείας ὑπὲρ τῶν παθημάτων τῆς ἀνθρωπότητος; Ὁρεῖλομεν νὰ ἐνεργήσωμεν δρώντες.

— Μήπως συνωμοτῆς μετὰ τῶν φοβερῶν μηδενιστῶν;

— Οἱ φοβεροὶ οὗτοι κοινωνισταί, ὡς τοὺς ἀποκαλεῖς, θέλουσι νὰ ἐκλείψωσιν ὅλας αἱ ἀδικίαι, ὅλα τὰ κοινωνικά τερατουργήματα.

— Εἶσαι λοιπὸν κοινωνιστὴς;

— Κάλεϊ τοῦτο ὡς βούλεται. Θέλω τὴν ἀπεμπόλησιν πάσης κοινωνίας· θέλω κοινωνίαν ἐν ᾗ νὰ βασιλεύῃ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἰσότης μετ' ἀνυλόγου βαθμοῦ δικαιοσύνης, διανομῆς ἐργασίας καὶ πλούτου. Ἡ ἀργία, εἶνε, ἀγκυπητὴ μου, ἡ μόνη αἰτία τῆς θλίψεώς σου. Ἐάν τὸ πνεῦμά σου ἦτον ὀλίγον τι πλέον ἐνησχολημένον ἢ ἀγάπῃ σου θὰ ἦτον ἥσπον ἐρρωμένη καὶ ἡ λύπη σου ὀλιγώτερον δριμύεια. Θέλεις σπουδαίως νὰ διασκεδάσῃς τὴν ἀγωνιώδη ἀίαν σου;

— Ὁ! ναί· ἠφίεμαι εἰς τέ· θέλω ν' ἀποπειραθῶ. Κάμε με ὅπως θέλεις.

— Δύναμαι νὰ βαπτισθῶ εἰς τὴν πληρεστάτην ἐχευμένην σου;

— Δύνασαι νὰ ὁμιλήσῃς ὡς πρὸς νεκρὸν ἐν τάφῳ.

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ

(Σκιαγραφεῖα)

I

Ὁ Βύρων εἶχεν ἀναπλεύσει ὡσαύτως τὰς ὄχθας τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς Ἰωνίας τὰς ἀκτῆς. Εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ἡπτάλοφον καὶ τὴν Σμύρνην καὶ ἐμπνευσμένος ἐκ τῶν περιηγήσεών του τοῦτων ἐπανερχετο εἰς τὴν Βρεττανίαν μὲ τὰ πρῶτα ἄγρια τοῦ Τσαίλτ' ἰ. ἰ. ἰ. δίδου. Τότε ἀπεκαλύφθη ὅλη ἡ δαιμόνιος αὐτοῦ φαντασία καὶ τὸν Γκισὸν διεδέχετο ἡ Νύμφη τῆς Ἰσθμίου καὶ τὸν Πειρατὴν ὁ Δάρις, τὰ μυστηριώδη ταῦτα καὶ περὰ δόξα, ἀλλὰ πλήρη πάθους καὶ ἀληθοῦς ἐμπνεύσεως ἐπέβλιν.